

Вебінар 4: 16.12.2021 р.

**Практики оцінювання у фінській
загальноосвітній школі – навички директорів
шкіл, учителів, учнів та батьків**

Аня Хурінайнен-Косунен

Рія Палмквіст

● ● Об'єкти оцінювання в освітній програмі

1. Результати навчання та поступ у навчанні учнів.

2. Робочі навички учнів:

- усі вчителі, які щось викладають учню, оцінюють його робочі навички,

- робочі навички є складовою частиною предметів.

3. Поведінка учнів

- оцінюється всіма вчителями учня,

- оцінювання не повинно бути зосереджене на особистісних характеристиках учня

Оцінювання – це навичка

директора -> який керує культурою оцінювання, що сприяє навчанню,

вчителя -> який знає та вміє користуватися різними формами оцінювання,

учня -> який вчиться використовувати різні форми оцінювання,

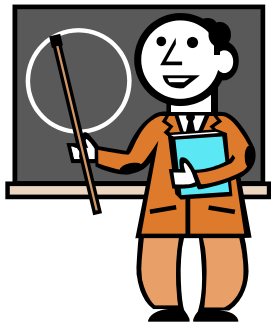
-> який відчуває, що оцінювання його підтримує та сприяє покращенню результатів навчання – створює нові можливості (!),

батьків/осіб, які їх замінюють,

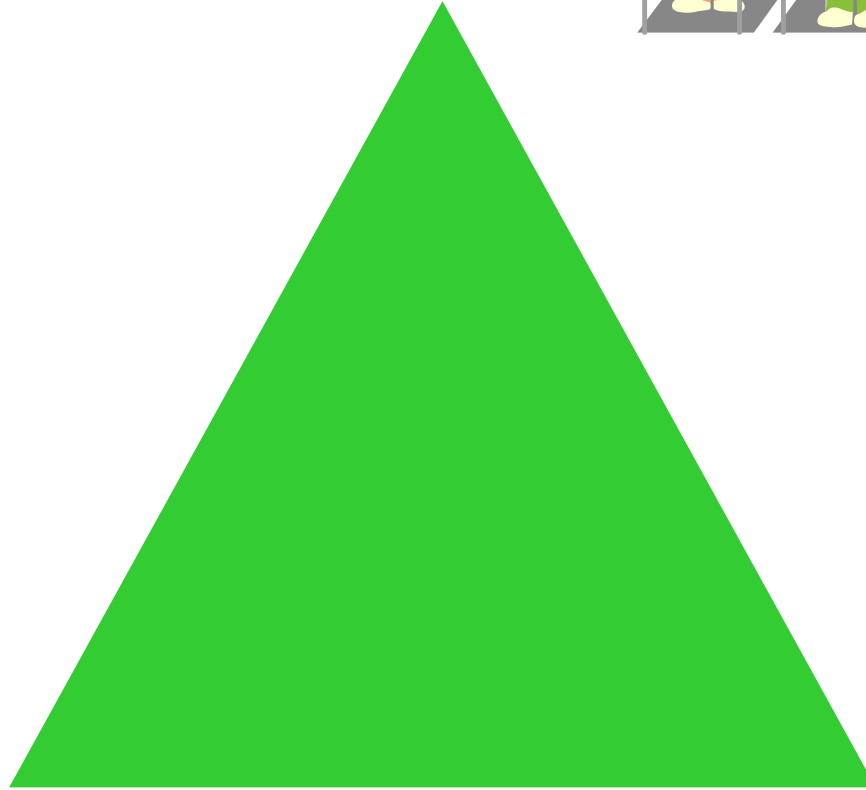
-> які знайомі з різними формами оцінювання,

-> які розуміють функцію оцінювання з підтримки, а також те, що оцінювання надає інформацію про результати навчання

УЧЕНЬ

УЧИТЕЛЬ

**БАТЬКИ/ОСОБИ, ЯКІ ЇХ
ЗАМІНЮЮТЬ**

Навички та компетентності вчителів з оцінювання

- Законодавство
- Освітня програма
- Культура оцінювання в школі – взаємоузгоджені методи
- Загальнопоширені методи оцінювання – власні практики вчителів
- Співпраця з учнями та батьками

Два виміри оцінювання – оцінювання може

надавати підтримку або *бути демонстрацією влади,*

спрямовувати або *ранжувати,*

дивитися в майбутнє або *минуле,*

базуватися на сильних сторонах або *проблемах,*

розширювати права та можливості або *недооцінювати,*

сприяти різноманітності або *однорідності,*

зосереджуватись на завданнях або *змаганні*

● ● Як навчати навичкам оцінювання?

- **Учитель має розуміти філософію навичок оцінювання:**

- > як за допомогою оцінювання шкільна культура сприяє навчанню,

- > як оцінювання може мотивувати та залучати до навчання,

- > як співпрацювати з учнями – бути рівними,

- > як оцінювання створює нові можливості для учнів,

- > як співпрацювати з батьками: батьки - експерти з питань зростання та розвитку своїх дітей, а вчителі - експерти з питань викладання та навчання

- **Учитель повинен знати про різні форми оцінювання, які є складовою навчання**

Форми оцінювання

1. Діагностичне оцінювання

2. Формувальне оцінювання

3. Підсумкове оцінювання

4. Прогностичне оцінювання

MINISTRY
OF EDUCATION AND
SCIENCE OF UKRAINE

Ministry for Foreign
Affairs of Finland

MOVING FORWARD
TOGETHER
← THIS PROJECT IS CO-FUNDED BY THE EUROPEAN UNION

FCG.

● ● 1. Діагностичне оцінювання

- На початку навчального процесу вчитель визначає рівень компетентності учнів – вимірює початковий рівень, перевіряє те, що було вивчено раніше.
- Таке вимірювання може мати форму тесту, бесіди, читання зразка тощо.
- **Ґрунтуючись на результатах, учитель може планувати викладання**, оскільки знає рівень навичок і компетентності кожної дитини

● ● 2. Формувальне оцінювання

Формувальне оцінювання - це повчальне оцінювання, яке проводиться під час навчання та сприяє навчанню:

- ґрунтується на поставлених цілях; учні можуть встановлювати власні цілі;
- **забезпечує зв'язок навчання з майбутнім;**
- відбувається в усній (письмовій або обговорюється) формі;
- має місце в усіх інтерактивних ситуаціях у школі;
- взаємодія між учителем-учнем, учителем-учнем-батькам/особами, які їх замінюють;
- інформація про поступ у навчанні та результати навчання учня - якісна, описова;
- проміжне оцінювання, що проводиться протягом навчального року, є частиною безперервного оцінювання

Оцінювання
під час
навчання
=
формувальне
оцінювання

На початку навчального року учень

- повинен розуміти цілі та зміст занять з кожного предмету протягом навчального року. Вони визначаються з урахуванням віку;
- знає широко використовувані методи роботи;
- домовляється разом з усіма учнями та вчителем про загальні інструкції й правила класу
- = спільне планування

На початку навчального року або навчального модуля учень встановлює цілі для свого навчання, своєї роботи та поведінки = зобов'язання.

- **Де я зараз?**
- **Куди йду?**
- **Чого намагаюся досягти?**
- **Як можу досягти своєї мети?**

Оцінювання
під час
навчання
=
формувальне
оцінювання

На перших батьківських зборах навчального року

- цілі та зміст кожного предмета в навчальному році повідомляються батькам (особам, які їх замінюють);
- учитель (класний керівник) пояснює шкільну практику, методи роботи тощо;
- учитель інформує про свою практичну теорію, професійну ідентичність;
- як проводиться оцінювання: роз'яснення форм оцінювання;
- як сам учень бере участь в оцінюванні власного навчання;
- як батьки (особи, які їх замінюють) можуть брати участь в оцінюванні навчання своєї дитини (обговорення, Wilma – онлайн)

2.1. Обговорення питань оцінювання між учнем і вчителем

- Через певні проміжки часу вчитель і учень обговорюють між собою роботу учня в школі та його поступ у навчанні - > **сприяє мотивації та залученню до навчання;**
- Базується на самооцінюванні, проведеному учнем, та інших документах щодо навчання
- Такі обговорення орієнтуються на поступ у навчанні та результати навчання учня: тексти, твори, зошити, друковані зошити з вправами, вироби, твори мистецтва тощо;
- Учень виконує усне самооцінювання, а вчитель надає конструктивний описовий зворотний зв'язок;
- Вони разом встановлюють цілі навчання, про які потім повідомляють батькам

Обговорення питань оцінювання між учителем та учнем - це діалог – орієнтована на майбутнє рефлексія

Учитель ставить запитання, учень оцінює своє навчання:

«Скажи мені, що ти думаєш про свою роботу в школі?»

«Які твої сильні сторони як учня, однокласника, людини, що навчається..?»

«Які предмети є твоїми сильними сторонами?»

«Чи є щось, що ти повинен розвивати?»

«З яких предметів тобі потрібна допомога та яка саме допомога?»

«Як учителі чи батьки могли б тобі допомогти?»

Обговорення питань оцінювання між учителем та учнем - це діалог – орієнтована на майбутнє рефлексія

«Які твої основні інтереси в школі?»

«Чи є щось, що тобі не подобається?»

«Подивімося на твоє портфоліо, різні предмети та результати з їх вивчення»

«Ось твої вправи та іспити з кожного предмета. Розгляньмо їх: цілі, досягнення, результати».

Вони разом думають, чи варто визначити нові цілі для майбутнього навчання, чи все гаразд і можна продовжувати в тому ж дусі.

Атмосфера повинна бути дружньою та позитивною, сприяти відкритому обговоренню питань з учнем

2.2. Обговорення питань оцінювання між учнем, учителем та батьками

- Обговорення питань оцінювання зазвичай проводиться протягом навчального року 1-2 рази. Це вирішується школою та вчителем.
- Орієнтація на поступ у навчанні та постановка цілей для майбутньої роботи в школі.
- Ґрунтується на результатах усного або письмового самооцінювання учня, а також результатах навчання учня з різних предметів.
- Засноване на оцінюванні роботи в школі, що проводиться спільно учнем і батьками

● ● Обговорення питань оцінювання між учнем, учителем та батьками

Круглий стіл - дружня та мирна обстановка - обговорення, спрямоване в майбутнє!

Предметом обговорення є учень: він розповідає про свою роботу в школі: сильні сторони, напрямки, які варто розвивати, проблеми в навчанні.

Завдання вчителів - вести дискусію в дружній атмосфері, де всі поважають одне одного. Учитель не говорить весь час... більше слухає... більше пропонує.

Учитель ділиться своїм баченням того, як навчається учень.

Батьки діляться своїм баченням того, як навчається учень

Форми оцінювання - обговорення питань оцінювання між учнем, учителем та батьками

Під час зустрічі з батьками варто мати під рукою

● ● різні види документів

- Документація важлива – ніколи не слід казати учневі чи батьками щось, що не задокументовано.
- Портфоліо, що містить тести, історії, твори, вироби, твори образотворчого мистецтва та різні види результатів, які показують поступ, ефективність навчання та компетентність учня з різних предметів.
- Електронні продукти, зроблені учнем (наприклад, анімація, фільми тощо).
- **Інформація від інших учителів-предметників про поступ учнів у навчанні, результати, робочі навички та поведінку**

● ● 2.3. Самооцінювання - під час навчання

Учитель розвиває та навчає учня навичкам самооцінювання.

- Крок за кроком - спочатку усно, потім письмово.
- Спочатку разом, потім окремо.
- Кожен учень думає про свої сильні сторони, компетентності та напрямки розвитку.
- Мета полягає в тому, щоб учень придбав належну впевненість у собі, усвідомив свої сильні сторони та напрямки розвитку

OF EDUCATION AND
SCIENCE OF UKRAINE

Ministry for Foreign
Affairs of Finland

TOGETHER
← THIS PROJECT IS CO-FUNDED BY THE EUROPEAN UNION

FCG.

● ● **Форми самооцінювання - на основі поставлених цілей!**

Наприклад:

- Відбувається під час або після навчального дня
- Тижневе спостереження
- Самооцінювання роботи та поведінки
- Самооцінювання після проходження навчального модуля
- Самооцінювання поступу в навчанні з різних предметів
- Будьте позитивні та конструктивні, жодних негативних коментарів чи критики!

● ● 2.4. Взаємооцінювання – під час навчання

- Учнів навчають давати один одному зворотний зв'язок.
- Учні тренуються давати позитивний/конструктивний зворотний зв'язок за поставленими цілями.

Всі види роботи в парах:

- розв'язання математичних задач;
- учні читають тексти разом у парах і дають один одному конструктивний зворотний зв'язок щодо швидкості та акторської майстерності;
- учні разом зі своїми партнерами читають письмові роботи (твори, презентації тощо) і дають зворотний зв'язок;
- на уроках образотворчого мистецтва: учні обговорюють і дають спрямований зворотний зв'язок щодо роботи інших;
- вироби своїми руками

OF EDUCATION AND
SCIENCE OF UKRAINE

Ministry for Foreign
Affairs of Finland

TOGETHER
← THIS PROJECT IS CO-FUNDED BY THE EUROPEAN UNION

FCG.

● ● 2.5. Групове оцінювання

- Учнів навчають давати зворотний зв'язок (між групами).
- Учнів навчають рефлексувати над роботою в групі як групи, так і індивідуально.
- Будьте позитивні та констуктивні, жодних негативних коментарів чи критики!

Наприклад:

Після завершення проєкту або групової роботи група оцінює свою роботу:

- Чого ми навчилися? Як група працювала разом?
- Якою була моя роль у групі?
- Чи був поділ роботи успішним?
- Що не спрацювало в групі? Чому?
- Що ми можемо покращити наступного разу?

OF EDUCATION AND
SCIENCE OF UKRAINE

Ministry for Foreign
Affairs of Finland

TOGETHER
← THIS PROJECT IS CO-FUNDED BY THE EUROPEAN UNION

FCG.

● ● Як навчати само- та взаємооцінюванню?

Навчання навичкам самооцінювання та взаємооцінювання може починатися з виконання групового оцінювання

- Воно є безпечним і справедливим.
- Учні навчаються надавати зворотний зв'язок належним чином - конструктивно!

● ● 2.6. Проміжне оцінювання

- Школа/муніципалітет може прийняти рішення про проміжне оцінювання: коли, як і скільки разів воно виконується протягом навчального року.
- Може надаватися проміжній звіт з результатами навчання.
- Може бути обговорення оцінювання між учнем, батьками/особами, які їх замінюють, і вчителем.
- Може ґрунтуватися на самооцінюванні учня, оцінюванні вчителя та оцінюванні батьків (осіб, які їх замінюють).
- Ведення записів: портфоліо, тести, іспити, твори мистецтва, вироби, проєкти, твори тощо

Проміжне оцінювання протягом навчального року є частиною формувального оцінювання

У Школі підготовки вчителів Віккі проміжне оцінювання проводиться в січні.

Проміжне оцінювання є частиною формувального оцінювання.

- Проміжне оцінювання включає обговорення питань оцінювання між батьками (особами, які їх замінюють), учнем і вчителем (близько 30 хв / сім'я)
- Під час оцінювання учень виконує самооцінювання
- Оцінюються результати та поступ у навчанні учня
- Оцінюється робота учня з різних предметів
- Оцінюється поведінка
- Ставляться цілі для майбутнього навчання

● ● 3. Підсумкове оцінювання

Підсумкове оцінювання оцінює рівень компетентності, досягнення учнів

- Відбувається після вивчення модуля, після його закінчення – як були досягнуті цілі – інформація для вчителя, учня та батьків щодо результатів навчання та робочих навичок
- **Стосується минулого** – чого навчився учень, як опанував предмет
- Звіт за навчальний рік наприкінці навчального року;
- Підсумкове оцінювання наприкінці базової середньої школи (9-й клас)

● ● 4. Прогностичне оцінювання

Це попереджувальне оцінювання:

- постановка нових цілей для майбутнього навчання;
- спільні роздуми про те, що і як вивчати в майбутньому;
- спільні роздуми з учителем про те, якої допомоги потребує учень

Звіти

Звіти за навчальний рік надаються наприкінці кожного навчального року (на 22-му тижні).

Предмети, групи предметів і поведінка оцінюються усно (письмово), за бальною системою або у комбінованій формі.

Звіт за навчальний рік може бути усним (письмовим) до кінця 4 класу. Далі застосовується бальна система (від 4 «не зараховано» до 10 «відмінно»)

Школа може вирішити обрати форму усного (чи письмового) звіту за навчальний рік.

Бал (4-10) може бути доповнений усною оцінкою. Оцінювання робочих навичок є складовою частиною оцінювання предмета.

Наприкінці 9-го класу учні отримують сертифікат про освіту, який використовується для подачі заявки на подальше навчання.

Усний звіт і звіт у балах (свідоцтво)

- Звіт за навчальний рік не може бути сюрпризом для учня та батьків.
- **Усний (письмовий) звіт (1-3-і класи)**
 - Форму обирає муніципалітет/школа.
- **Звіт у балах (4-9-і класи)** – може доповнюватися усною характеристикою.

10 = відмінно

9 = дуже добре

8 = добре

7 = задовільно

6 = достатньо

5 = пройдено

4 = не зараховано

Звіти

Оцінювання учнів з особливими освітніми потребами

- Якщо в учня є індивідуальний навчальний план (інтенсивна або спеціальна підтримка), оцінювання відбувається відповідно до плану.

У навчанні учня бере участь учитель для дітей з особливими освітніми потребами.

Учні іммігрантського походження

- Оцінювання учня іммігрантського походження може бути усним (письмовим), за винятком підсумкового оцінювання

Діти не приходять до школи з навичками оцінювання в кишені!!

Заохочуйте, підтримуйте, розвивайте,

мотивуйте, надихайте, залучайте,

спрямовуйте, навчайте,

посилюйте впевненість у собі, розвивайте терпимість до невдач

– кожен може досягти в чомусь успіху!

● ● ДИВИМОСЬ У ПОЗИТИВНЕ МАЙБУТНЄ З
ДОСТАТНЬОЮ ВПЕВНЕНІСТЮ В СОБІ!

